

ประกาศมหาวิทยาลัยพะเยา

เรื่อง หลักการและนโยบายการบัญชีของมหาวิทยาลัยพะเยา

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักการและนโยบายการบัญชีของมหาวิทยาลัยพะเยา อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑(๑๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๕๓ สภามหาวิทยาลัยพะเยา ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงให้ออกประกาศหลักการและนโยบายการบัญชีของมหาวิทยาลัยพะเยา โดยมีรายละเอียดตามบัญชีแนบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๑๙ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ)

นายกสภามหาวิทยาลัยพะเยา

มหาวิทยาลัยพะเยา หลักการและนโยบายการบัญชี

๑. บทนำ

“มหาวิทยาลัยพะเยา” เป็นสถาบันอุดมศึกษา เดิมชื่อ “มหาวิทยาลัยนเรศวร วิทยาเขตสารสนเทศพะเยา” อยู่ภายใต้การดูแลของมหาวิทยาลัยนเรศวร โดยระยะแรกได้จัดการเรียนการสอนที่โรงเรียนพะเยาพิทยาคมเป็นการชั่วคราว ต่อมามหาวิทยาลัยนเรศวรร่วมกับทางจังหวัดพะเยาได้จัดหาสถานที่ตั้งมหาวิทยาลัยเป็นการถาวร ณ บริเวณตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ประกอบด้วยที่ดินจำนวน ๕,๗๒๗ ไร่ จึงได้เริ่มจัดการเรียนการสอน ณ สถานที่ตั้งมหาวิทยาลัยพะเยาในปัจจุบันตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๒ เป็นต้นมา และในคราวประชุมสภามหาวิทยาลัยนเรศวรครั้งที่ ๑๓ (๔/๒๕๕๐) เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ได้มีมติให้เปลี่ยนชื่อจาก “มหาวิทยาลัยนเรศวร วิทยาเขตสารสนเทศพะเยา” เป็น “มหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา”

ต่อมาเมื่อรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยสามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างคล่องตัว มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงความอิสระ ความเป็นเลิศทางวิชาการ จึงได้ตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ.๒๕๕๓ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓ จึงมีผลให้ “มหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา” ได้รับการยกฐานะเป็น “มหาวิทยาลัยพะเยา” และมีผลให้มหาวิทยาลัยพะเยามีสถานะเป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๔) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงในการให้การศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาวิชาการ ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ให้โอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน และทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๖)

สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย โดยกำหนดเป้าหมาย วางนโยบาย และแนวทางในการพัฒนาของมหาวิทยาลัย ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน รวมถึงกำหนดนโยบายและวิธีการเกี่ยวกับการจัดหารายได้ จัดหาแหล่งทุน อนุมัติการตั้งงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัย

รายได้ของมหาวิทยาลัยไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยการเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๑๔ และระเบียบมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๕๓ ข้อ ๗) ประกอบด้วย

- (๑) เงินงบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้มหาวิทยาลัยเป็นรายปี
- (๒) เงินอุดหนุนจากแหล่งอื่น และทรัพย์สินซึ่งมีผู้บริจาคให้แก่มหาวิทยาลัย เช่น เงินอุดหนุนจากเอกชน เงินอุดหนุนจากแหล่งอื่น และทรัพย์สินที่มีผู้ให้แก่มหาวิทยาลัยเพื่อการศึกษา หรือเพื่อการอื่นตามวัตถุประสงค์ของผู้ให้
- (๓) เงินกองทุนที่รัฐบาลหรือมหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น และรายได้หรือผลประโยชน์จากกองทุนดังกล่าว
- (๔) รายได้จากการจัดการศึกษาและบริการ ได้แก่ ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย
- (๕) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการลงทุนหรือการร่วมลงทุน และจากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ได้แก่ รายได้หรือผลประโยชน์จากการลงทุน การจัดการทรัพย์สิน ดอกผลการวิจัย การบริการทางวิชาการ หนังสือ ตำรา และเอกสาร
- (๖) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ที่ราชพัสดุหรือจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุซึ่งมหาวิทยาลัยปกครอง ดูแล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์
- (๗) รายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น และเงินอื่นใดนอกจากข้อ (๑) ถึง (๖)

๒. หลักเกณฑ์ในการกำหนดหลักการและนโยบายบัญชีของมหาวิทยาลัย

๒.๑ หลักการและนโยบายบัญชีของมหาวิทยาลัยพะเยา ได้กำหนดขึ้นโดยใช้หลักเกณฑ์พื้นฐานจากหลักการและนโยบายการบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ ๒ และมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดขึ้น ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๔๔ วรรค ๒)

๒.๒ หลักการและนโยบายการบัญชีเรื่องใดที่ไม่ได้กำหนดไว้ในหลักการและนโยบายการบัญชีของมหาวิทยาลัยฉบับนี้ หรือกำหนดไว้โดยขัดแย้งกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังจะประกาศใช้ภายหลัง ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

๓. ขอบเขตการถือปฏิบัติ

๓.๑ หลักการและนโยบายการบัญชีฉบับนี้ ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินของมหาวิทยาลัยพะเยา สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

๓.๒ หลักการและนโยบายการบัญชีนี้ กำหนดให้ใช้กับการจัดทำงบการเงินของมหาวิทยาลัย รวมถึงส่วนงานของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานของมหาวิทยาลัยที่ถูกกำหนดให้จัดทำบัญชีเฉพาะหน่วยงาน ซึ่งมหาวิทยาลัยมีหน้าที่ต้องนำผลการดำเนินงานของส่วนงานและหน่วยงานดังกล่าวมาจัดทำงบการเงินในภาพรวมของมหาวิทยาลัย

๓.๓ หลักการและนโยบายบัญชีที่กำหนดนี้จะมีการทบทวนและปรับปรุงเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เหมาะสมกับรูปแบบกิจกรรมการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย และตามมาตรฐานและนโยบายการบัญชี ภาครัฐ รวมถึงเป็นไปตามข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัย

๔. วัตถุประสงค์ของหลักการและนโยบายบัญชีของมหาวิทยาลัย

หลักการและนโยบายบัญชีนี้นำหนดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

๔.๑ เพื่อให้ส่วนงานและหน่วยงานของมหาวิทยาลัยใช้เป็นแนวทางในการกำหนดระบบบัญชี และ จัดทำงบการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และเป็นไปในกรอบมาตรฐานเดียวกันเพื่อ ประโยชน์ในการจัดทำงบการเงินในภาพรวมของมหาวิทยาลัย

๔.๒ เป็นแนวทางให้หน่วยงานตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยและผู้ตรวจสอบบัญชีจากภายนอก ใช้ในการตรวจสอบงบการเงินและกระบวนการในการจัดทำบัญชีของมหาวิทยาลัย ว่าได้จัดทำขึ้นภายใต้กรอบ หลักการและนโยบายการบัญชีที่ถูกต้อง เหมาะสมกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย และสอดคล้องกับ หลักการและนโยบายการบัญชีที่ถือปฏิบัติในฐานะหน่วยงานในกำกับของรัฐ

๔.๓ ช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถเข้าใจความหมายของข้อมูลที่แสดงในงบการเงิน ซึ่งจัดทำขึ้น ตามหลักการและนโยบายการบัญชีที่ถือปฏิบัติในฐานะหน่วยงานในกำกับของรัฐ และสามารถนำงบการเงินมา วิเคราะห์เพื่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจต่อไป

๕. หลักเกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

๕.๑ มหาวิทยาลัยพะเยามีหน้าที่จัดทำงบการเงินและบัญชีรายรับรายจ่ายเพื่อเสนอต่อผู้สอบบัญชี ของมหาวิทยาลัย (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๔๕) และผู้สอบบัญชีจัดทำผลการ สอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้สภามหาวิทยาลัยเสนอต่อรัฐมนตรี และเผยแพร่ใน รายงานประจำปีของมหาวิทยาลัยต่อไป (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๔๘ และ ระเบียบมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๕๓ ข้อ ๒๘(๑)) ซึ่งงบ การเงินประกอบด้วย

- ๕.๑.๑ งบแสดงฐานะทางการเงิน
- ๕.๑.๒ งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
- ๕.๑.๓ งบกระแสเงินสด
- ๕.๑.๔ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม
- ๕.๑.๕ รายงานเปรียบเทียบงบประมาณและการเบิกจ่ายจริง
- ๕.๑.๖ หมายเหตุประกอบงบการเงิน

อย่างไรก็ตาม “งบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม” คาดว่าจะเริ่มมีการจัดทำตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ เป็นต้นไป ทั้งนี้ ให้เริ่มถือปฏิบัติตามประกาศของกรมบัญชีกลางเป็นสำคัญ ในส่วนของ “งบกระแสเงินสด” นั้น จะเริ่มจัดทำเมื่อมีการประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒ เรื่องงบกระแสเงินสดในอนาคต อย่างไรก็ตาม หกมหาวิทยาลัยมีความพร้อมก่อนการประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าว มหาวิทยาลัยก็สามารถถือปฏิบัติได้ทันที

งบการเงินที่มหาวิทยาลัยจัดทำขึ้นมาดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ทั่วไป มีเป้าหมายในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ งบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปนี้จัดทำขึ้นเพื่อสนองความต้องการข้อมูลรวมของผู้ใช้งบการเงินทุกประเภท ซึ่งไม่อยู่ในฐานะที่จะได้รับข้อมูลเพื่อตอบสนองความต้องการส่วนตัว

๕.๒ งบการเงินจัดทำขึ้นตามเกณฑ์ดังกล่าว โดยรวม สินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่าย ของทุกส่วนงานของมหาวิทยาลัย ยกเว้น รายได้จากการจัดการศึกษา รายได้จากการให้บริการวิชาการ และรายได้อื่นๆ นอกเหนือจากการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก ซึ่งประกอบด้วยส่วนงานต่างๆ ดังนี้ (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๓)

๕.๒.๑ สำนักงานสภามหาวิทยาลัย

๕.๒.๒ ส่วนงานบริหารมหาวิทยาลัย

๕.๒.๓ ส่วนงานวิชาการ

๕.๒.๔ ส่วนงานอื่น

๕.๓ สำหรับหน่วยงานย่อยซึ่งกำหนดให้มีการจัดทำบัญชีเฉพาะหน่วยงาน และมีหน้าที่ต้องจัดทำงบการเงินจากแหล่งรายได้แยกจากมหาวิทยาลัยพะเยา เมื่อสิ้นปีงบประมาณมหาวิทยาลัยจะดำเนินการนำงบการเงินของหน่วยงานย่อยดังกล่าวมาจัดทำเป็นงบการเงินในภาพรวมของมหาวิทยาลัย

๕.๔ การบันทึกบัญชีเงินอุดหนุนทั่วไปที่ได้รับจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดิน และเงินรายได้จากการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย บันทึกด้วยระบบ Enterprise Resource Planning (ERP) โดยใช้โปรแกรม Microsoft Dynamics AX Version ๒๐๐๙ สำหรับการบันทึกข้อมูลแบบคู่ขนานที่ใช้ในการทดสอบระบบเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นว่างบการเงินที่ออกโดยระบบ ERP มีความถูกต้องและเชื่อถือได้นั้น ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Express

๕.๕ งบการเงินของมหาวิทยาลัยจัดทำขึ้นสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีหนึ่งปี โดยมีรอบระยะเวลาบัญชีตามปีงบประมาณ เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ถึงวันที่ ๓๐ กันยายนของปีถัดไป และใช้ปีพ.ศ.ถัดไปเป็นชื่อเรียกปีบัญชี (ประกาศมหาวิทยาลัยพะเยา เรื่องการกำหนดวันเริ่มและวันสิ้นสุดปีบัญชีของมหาวิทยาลัยพะเยา) ซึ่งการแสดงผลงบการเงินนั้นจะแสดงเปรียบเทียบระหว่างปีปัจจุบันกับปีก่อน อย่างไรก็ตาม สำหรับการจัดทำงบการเงินเปรียบเทียบของมหาวิทยาลัยนั้น กรมบัญชีกลางได้กำหนดให้เริ่มจัดทำตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ เป็นต้นไป อย่างไรก็ตาม หกมหาวิทยาลัยมีความพร้อมปฏิบัติก่อนกำหนดของกรมบัญชีกลาง มหาวิทยาลัยก็สามารถถือปฏิบัติได้ทันที

๖. นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์

๖.๑ เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด คือ เงินสดในมือ เงินฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์ กระแสรายวัน และฝากประจำไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มาโดยต้องไม่มีภาระผูกพัน เช็ค ดราฟต์ และ ธนาณัติ มหาวิทยาลัยจะรับรู้รายการดังกล่าวตามมูลค่าที่ตราไว้

๖.๒ ลูกหนี้การค้าและบริการ จะรับรู้ลูกหนี้จากการขายสินค้าและบริการตามมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ โดยตั้งบัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ส่วนที่คาดว่าจะไม่สามารถเรียกเก็บได้ โดยจะแสดงรายการ ลูกหนี้การค้าและบริการด้วยมูลค่าสุทธิตามบัญชีในงบแสดงฐานะการเงิน

๖.๓ ลูกหนี้เงินยืม คือ ลูกหนี้ภายในมหาวิทยาลัยกรณีให้พนักงาน หรือเจ้าหน้าที่ยืมเงินไปใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน จะรับรู้ลูกหนี้เงินยืมตามจำนวนเงินในสัญญาเงินยืมโดยไม่ต้องตั้งบัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ โดยปกติลูกหนี้เงินยืมกรณีนี้จะไม่มียอดดอกเบี้ย เว้นแต่เมื่อครบกำหนดเวลาการคืนเงินยืมหรือครบระยะที่ได้รับอนุมัติขยายเวลาคืนเงินยืมแล้ว ผู้ยืมยังไม่ชำระคืนเงินยืม มหาวิทยาลัยจะคิดดอกเบี้ยตามประกาศ มหาวิทยาลัยพะเยา เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการยืมเงินตรงจ่ายจากเงินรายได้ พ.ศ.๒๕๕๔

๖.๔ เงินให้กู้ คือ เงินที่ให้พนักงานของมหาวิทยาลัยกู้ยืมในรูปของสวัสดิการ หรือให้บุคคลอื่นกู้ยืม เพื่อประโยชน์การดำเนินการโดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ให้โอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน และทำนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน โดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๑๓(๕)) โดยมีสัญญาการกู้ยืมเป็นหลักฐานอาจมีการ คิดดอกเบี้ยหรือไม่ก็ได้ แบ่งเป็นเงินให้กู้ระยะสั้นและเงินให้กู้ระยะยาวที่มีกำหนดการชำระคืนเกิน ๑ ปี โดยต้อง เป็นไปตามมติคณะกรรมการการเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ให้รับรู้เงินให้กู้เมื่อได้จ่ายเงินให้กู้แก่ผู้กู้ และตั้งบัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับเงินให้กู้ส่วนที่คาดว่าจะไม่สามารถเรียกเก็บเงินได้

๖.๕ รายได้ค้างรับ คือ รายได้อื่นของมหาวิทยาลัย ซึ่งเกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รับชำระเงิน เช่น รายได้ ค่าเช่าค้างรับ จะรับรู้รายได้ค้างรับตามมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ

๖.๖ สินค้าคงเหลือ คือ สินทรัพย์ที่

๖.๖.๑ มีไว้เพื่อขายในการดำเนินงานตามปกติของมหาวิทยาลัย หรือ

๖.๖.๒ อยู่ในระหว่างการผลิตตามกระบวนการผลิตสินค้าเพื่อขาย หรือ

๖.๖.๓ มีไว้เพื่อใช้ไปในกระบวนการผลิตสินค้าหรือให้บริการ

โดยรับรู้สินค้าคงเหลือตามราคาทุนโดยวิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ ราคาใดจะต่ำกว่า

๖.๗ วัสดุคงเหลือ คือ สินทรัพย์ที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติ โดยทั่วไปมีมูลค่า ไม่สูง มีลักษณะที่ใช้แล้วสิ้นเปลืองหมดไปและไม่คงทนถาวร ดังนั้น สินทรัพย์ที่มีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงาน ตามปกติ ได้แก่ วัสดุการเรียนการสอน วัสดุวิทยาศาสตร์ ถือเป็นวัสดุคงเหลือ จะรับรู้ตามราคาทุนโดยวิธีเข้า ก่อนออกก่อน สำหรับวัสดุที่มีลักษณะคงทน หากมีมูลค่าที่เป็นสาระสำคัญ สามารถใช้ประโยชน์ได้เกินกว่า ๑ ปี และมีมูลค่าตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป ถือเป็นครุภัณฑ์ มหาวิทยาลัยต้องรับรู้ตามราคาทุน และบันทึกค่า

เสื่อมราคาสะสมเพื่อนำไปหักออกจากราคาทุนของสินทรัพย์เพื่อให้ได้มูลค่าสุทธิตามบัญชี การรับรู้ค่าเสื่อมราคาให้ใช้วิธีเส้นตรง

๖.๘ ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า คือ ค่าใช้จ่ายที่มหาวิทยาลัยจ่ายเพื่อซื้อสินทรัพย์หรือบริการไปแล้วและจะได้รับประโยชน์ตอบแทนในอนาคตซึ่งคาดว่าจะใช้หมดไปในระยะสั้น จะรับรู้ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าตามมูลค่าของสินทรัพย์หรือบริการที่คาดว่าจะได้รับ

๖.๙ เงินลงทุนระยะสั้นและระยะยาว คือ สินทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยมีไว้เพื่อเพิ่มความมั่งคั่งให้กับมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของส่วนแบ่งที่จะได้รับ ราคาที่เพิ่มขึ้น หรือประโยชน์อย่างอื่นที่มหาวิทยาลัยจะได้รับ ได้แก่ การลงทุนในเงินฝากธนาคารประเภทเงินฝากประจำที่มีกำหนดชำระคืนเกิน ๓ เดือน เงินลงทุนในตราสารทุน และเงินลงทุนในตราสารหนี้ โดยมหาวิทยาลัยมีหลักเกณฑ์ในการวัดมูลค่า และการแสดงรายการเงินลงทุน ดังนี้

๖.๙.๑ เงินลงทุนในตราสารทุน ประกอบด้วย

(๑) เงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม การวัดมูลค่าเริ่มแรกให้ใช้วิธีราคาทุน และการวัดมูลค่าภายหลังให้ใช้วิธีราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า การแสดงรายการ ให้แสดงเป็นเงินลงทุนระยะยาวด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า

(๒) เงินลงทุนในหน่วยงานร่วม การวัดมูลค่าเมื่อเริ่มแรกให้ใช้วิธีราคาทุน และการวัดมูลค่าภายหลังให้ใช้วิธีราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า การแสดงรายการ ให้แสดงเป็นเงินลงทุนระยะยาวด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า

(๓) เงินลงทุนทั่วไป การวัดมูลค่าเริ่มแรกให้ใช้วิธีราคาทุน การวัดมูลค่าภายหลังให้ใช้วิธีราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า การแสดงรายการ ให้แสดงเป็นเงินลงทุนระยะสั้นหรือเงินลงทุนระยะยาวด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า

(๔) เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า การวัดมูลค่าเริ่มแรกให้ใช้วิธีราคาทุน และการวัดมูลค่าภายหลังให้ใช้มูลค่ายุติธรรม ผลต่างจากการวัดมูลค่าตามมูลค่ายุติธรรมให้แสดงอยู่ในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน การแสดงรายการ ให้แสดงเป็นเงินลงทุนระยะสั้นด้วยมูลค่ายุติธรรม

(๕) เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย การวัดมูลค่าเริ่มแรกให้ใช้วิธีราคาทุน และการวัดมูลค่าภายหลังให้ใช้มูลค่ายุติธรรมหักค่าเผื่อการด้อยค่า ผลต่างจากการวัดมูลค่าตามมูลค่ายุติธรรมให้แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงินภายใต้ส่วนทุน การแสดงรายการ ให้แสดงเป็นเงินลงทุนระยะสั้นหรือเงินลงทุนระยะยาวด้วยมูลค่ายุติธรรมหักค่าเผื่อการด้อยค่า

๖.๙.๒ การจัดประเภทเงินลงทุนในตราสารหนี้ ประกอบด้วย

(๑) ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด การวัดมูลค่าเริ่มแรกให้ใช้วิธีราคาทุน การวัดมูลค่าภายหลังให้ใช้วิธีราคาทุนตัดจำหน่ายหักค่าเผื่อการด้อยค่า การแสดงรายการ ให้แสดงเป็นเงินลงทุนระยะสั้น หรือเงินลงทุนระยะยาวด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายหักค่าเผื่อการด้อยค่า

(๒) เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า การวัดมูลค่าเริ่มแรกให้ใช้วิธีราคาทุน และการวัดมูลค่าภายหลังให้ใช้มูลค่ายุติธรรม ผลต่างจากการวัดมูลค่าตามมูลค่ายุติธรรมให้แสดงอยู่ในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน การแสดงรายการ ให้แสดงเป็นเงินลงทุนระยะสั้นด้วยมูลค่ายุติธรรม

(๓) เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย การวัดมูลค่าเริ่มแรกให้ใช้วิธีราคาทุน และการวัดมูลค่าภายหลังให้ใช้มูลค่ายุติธรรมหักค่าเผื่อการด้อยค่า ผลต่างจากการวัดมูลค่าตามมูลค่ายุติธรรมให้แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงินภายใต้ส่วนทุน การแสดงรายการ ให้แสดงเป็นเงินลงทุนระยะสั้นหรือเงินลงทุนระยะยาวด้วยมูลค่ายุติธรรมหักค่าเผื่อการด้อยค่า

๖.๑๐ ที่ดิน คือ อสังหาริมทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยมีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน รับรู้มูลค่าตามราคาทุนเฉพาะที่ดินที่มหาวิทยาลัยมีกรรมสิทธิ์ สำหรับที่ราชพัสดุที่มหาวิทยาลัยครอบครองและใช้ประโยชน์นั้นให้แสดงข้อมูลเพิ่มเติมไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

๖.๑๑ อาคาร และอุปกรณ์ แสดงตามราคาทุนต่อหน่วยหรือต่อชุด ณ วันที่ซื้อหรือได้มา หรือวันที่กรรมการตรวจรับ โดยรวมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้ หรือก่อสร้างแล้วเสร็จ ดังนี้

๖.๑๑.๑ สินทรัพย์ที่ได้มาก่อนปี ๒๕๔๖ ที่มีราคาทุนต่อหน่วยหรือต่อชุดมูลค่าต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท ไม่นำมาบันทึกบัญชีเป็นสินทรัพย์ แต่บันทึกไว้ในทะเบียนคุมสินทรัพย์

๖.๑๑.๒ สินทรัพย์ที่ได้มาตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ เป็นต้นมา ที่มีลักษณะเป็นครุภัณฑ์ เช่น ดงหนถาวร และมีอายุการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพเกิน ๑ ปี แต่มีราคาทุนต่อหน่วยหรือต่อชุดมูลค่าต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท ให้รับรู้เป็นค่าใช้จ่าย “บัญชีครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์” และบันทึกรายละเอียดของสินทรัพย์ในทะเบียนคุม แต่ไม่ต้องคำนวณค่าเสื่อมราคาประจำปี

๖.๑๑.๓ สินทรัพย์ที่ได้จากการรับบริจาคที่มีราคาทุนหรือมูลค่ายุติธรรมต่อหน่วยหรือต่อชุดมูลค่าตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป มหาวิทยาลัยจะรับรู้เป็นสินทรัพย์ตามราคาทุนหรือมูลค่ายุติธรรม บันทึกรายละเอียดของสินทรัพย์ในทะเบียนคุม และคำนวณค่าเสื่อมราคาประจำปี

๖.๑๑.๔ ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร คำนวณโดยวิธีเส้นตรง และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ดังนี้

<u>ประเภทสินทรัพย์</u>	<u>อายุการใช้งาน (ปี)</u>
(๑) อาคารถาวร	๑๕ - ๔๐
(๒) อาคารชั่วคราว/โรงเรือน	๘ - ๑๕
(๓) สิ่งก่อสร้าง	
- ใช้คอนกรีตเสริมเหล็กหรือโครงเหล็กเป็นส่วนประกอบหลัก	๑๕ - ๒๕
- ใช้ไม้หรือวัสดุอื่นๆ เป็นส่วนประกอบหลัก	๕ - ๑๕
(๔) เครื่องกำเนิดไฟฟ้า	๑๕ - ๒๐
(๕) ครุภัณฑ์สำนักงาน	๘ - ๑๒

ประเภทสินทรัพย์ (ต่อ)	อายุการใช้งาน (ปี)
(๖) ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	๕ - ๘
(๗) ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	๕ - ๑๐
(๘) ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	๕ - ๑๐
(๙) ครุภัณฑ์การเกษตร	
- เครื่องมือและอุปกรณ์	๒ - ๕
- เครื่องจักรกล	๕ - ๘
(๑๐) ครุภัณฑ์โรงงาน	
- เครื่องมือและอุปกรณ์	๒ - ๕
- เครื่องจักรกล	๕ - ๘
(๑๑) ครุภัณฑ์ก่อสร้าง	
- เครื่องมือและอุปกรณ์	๒ - ๕
- เครื่องจักรกล	๕ - ๘
(๑๒) ครุภัณฑ์สำรวจ	๘ - ๑๐
(๑๓) ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์	๕ - ๘
(๑๔) ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	๓ - ๕
(๑๕) ครุภัณฑ์การศึกษา	๒ - ๕
(๑๖) ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	๒ - ๕
(๑๗) ครุภัณฑ์กีฬา/กายภาพ	๒ - ๕
(๑๘) ครุภัณฑ์ดนตรี/นาฏศิลป์	๒ - ๕
(๑๙) ครุภัณฑ์อาวุธ	๘ - ๑๐
(๒๐) ครุภัณฑ์สนาม	๒ - ๕
(๒๑) สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน	
- ถนนคอนกรีต	๑๐ - ๒๐
- ถนนลาดยาง	๓ - ๑๐
- สะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก	๒๐ - ๕๐
- เขื่อนดิน	๒๐ - ๕๐
- เขื่อนปูน	๕๐ - ๘๐
- อ่างเก็บน้ำ	๓๐ - ๘๐

๖.๑๑.๕ สินทรัพย์ถาวรที่หมดอายุการใช้งานแล้วและไม่สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ
อีกต่อไป แต่ยังไม่สามารถจัดหาสินทรัพย์ทดแทนได้ ให้คงบันทึกไว้ในทะเบียนคุมสินทรัพย์ และบันทึกข้อมูล
สินทรัพย์ดังกล่าวไว้ในระบบบัญชี โดยตีราคาต่อหน่วยหรือต่อชุดรายการละ ๑ บาท

๖.๑๑.๖ รายจ่ายที่ทำให้สินทรัพย์มีอายุการใช้งานยาวนานขึ้น หรือมีประสิทธิภาพสูงขึ้น หรือมีคุณสมบัติใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน จะรับรู้รายจ่ายดังกล่าวเป็นสินทรัพย์และคิดค่าเสื่อมราคาประจำปี

๖.๑๑.๗ สำหรับสินทรัพย์ที่มีลักษณะเป็นกลุ่ม หมายถึง ระบบหรือชุดของสินทรัพย์ที่ประกอบด้วยสินทรัพย์มากกว่าหนึ่งรายการที่ต้องใช้งานร่วมกันและจัดหามาพร้อมกันในคราวเดียวหรือในเวลาใกล้เคียงกัน เช่น ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระบบเสียง เป็นต้น สินทรัพย์แต่ละรายการในกลุ่มอาจมีมูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์มูลค่าขั้นต่ำที่กำหนดไว้ แต่หากมูลค่าของสินทรัพย์ทั้งกลุ่มโดยรวมแล้วมีมูลค่าสูงกว่าเกณฑ์มูลค่าขั้นต่ำให้นำสินทรัพย์เหล่านั้นมารวมกันและรับรู้เป็นกลุ่มสินทรัพย์

๖.๑๒ ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ จะประมาณการโดยคำนวณจากยอดลูกหนี้ซึ่งค้างชำระติดต่อกัน ๓ งวด ในอัตราร้อยละ ๕ ของยอดค้างชำระ หากค้างชำระเกินกว่า ๓ งวดจะทบทวนเพิ่มอัตราร้อยละของการประมาณหนี้สงสัยจะสูญ หากมีหลักฐานปรากฏว่าอาจเรียกเก็บเงินไม่ได้ จะตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ในอัตราร้อยละ ๑๐๐ โดยจะเปิดเผยจำนวนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็นรายการหักจากลูกหนี้การค้าและบริการไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ทั้งนี้ เกณฑ์การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญดังกล่าวข้างต้นให้ถือปฏิบัติกับบัญชีเงินให้กู้ และเปิดเผยจำนวนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของเงินให้กู้เป็นรายการหักจากเงินให้กู้ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินด้วย

๖.๑๓ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน เช่น ลิขสิทธิ์ ค่าลิขสิทธิ์ โปแกรมสำเร็จรูป และโปแกรมที่มหาวิทยาลัยพัฒนาขึ้นเองหรือจ้างผู้พัฒนาจากภายนอก จะรับรู้ตามราคาทุน และบันทึกค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนโดยวิธีเส้นตรงตามอายุสินทรัพย์ที่เป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยแต่ไม่เกิน ๑๐ ปี หรืออายุความตามกฎหมายแล้วแต่อายุใดจะต่ำกว่า และแสดงรายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตนในงบแสดงฐานะการเงินตามมูลค่าสุทธิตามบัญชี

๖.๑๔ ค่าใช้จ่ายรอดตัดบัญชี คือ ค่าซ่อมแซมหรือค่าปรับปรุงอาคารและสิ่งก่อสร้าง ส่วนที่ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ให้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดค่าใช้จ่ายนั้น ส่วนที่เกินกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้ตัดจ่ายในระยะเวลา ๕ ปี ส่วนที่เกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้ตัดจ่ายในระยะเวลา ๑๐ ปี

๖.๑๕ สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น คือ สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนประเภทอื่นๆ นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น เช่น ศิลปวัตถุหรือสิ่งของหายาก ให้รับรู้ตามราคาทุน หากไม่ทราบราคาทุนให้ใช้ราคาประเมินแทน โดยบันทึกรายละเอียดของสินทรัพย์ไว้ในทะเบียนคุม และไม่ต้องคำนวณค่าเสื่อมราคา

๗. นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับหนี้สิน

๗.๑ เจ้าหนี้ จะรับรู้เมื่อได้รับของหรือบริการจากผู้ขายแล้ว คือ เมื่อคณะกรรมการตรวจรับได้ตรวจรับของหรือตรวจรับงานแล้ว แต่ยังมีได้ชำระเงิน รวมทั้งต้องสามารถกำหนดมูลค่าสินค้าหรือบริการได้อย่างน่าเชื่อถือ

๗.๒ ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย คือ จำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นแล้วในรอบระยะเวลาบัญชีปัจจุบันแต่ยังไม่ได้มีการจ่ายเงิน การจ่ายเงินจะกระทำในรอบระยะเวลาบัญชีถัดไป เช่น เงินเดือนหรือค่าจ้างค้างจ่าย ค่า

สาธารณูปโภคค้างจ่าย ดอกเบี้ยค้างจ่าย ค่าสอบบัญชีค้างจ่าย มหาวิทยาลัยจะรับรู้ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเมื่อเกิดค่าใช้จ่ายโดยการประมาณการ เช่น ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นโดยสัมพันธ์กับระยะเวลา จะประมาณการค่าใช้จ่ายค้างจ่ายดังกล่าวตามระยะเวลาที่เกิดค่าใช้จ่ายนั้น

๗.๓ รายได้รับล่วงหน้า คือ จำนวนเงินที่มหาวิทยาลัยได้รับล่วงหน้าเป็นค่าสินทรัพย์หรือบริการ โดยที่มหาวิทยาลัยยังไม่ได้ส่งมอบสินทรัพย์หรือบริการให้ในขณะนั้น แต่จะส่งมอบให้ในอนาคต มหาวิทยาลัยจะรับรู้รายได้รับล่วงหน้าเมื่อได้รับเงิน

๗.๔ เงินรับฝากและเงินประกัน ได้แก่ เงินที่มหาวิทยาลัยได้รับไว้หรือส่วนงานได้รับหรือฝาก มหาวิทยาลัยไว้ โดยมีเงื่อนไขที่จะต้องจ่ายคืนในอนาคต หรือมีข้อผูกพันที่จะต้องจ่ายต่อไปให้กับบุคคลที่สาม โดยไม่มีการรับเงินหรือสิ่งของตอบแทน ซึ่งไม่ใช้งานตามภารกิจหลักของหน่วยงาน เช่น เงินรับฝาก เงินประกัน สัญญา เงินประกันของ เงินมัดจำ จะรับรู้บัญชีเงินรับฝากและเงินประกันเป็นหนี้สินเมื่อได้รับเงิน

๗.๕ เงินกู้ มหาวิทยาลัยจะรับรู้เงินกู้เมื่อได้รับเงิน หรือเมื่อได้รับแจ้งจากแหล่งเงินผู้ให้กู้ว่าได้มีการเบิกจ่ายเงินกู้ให้เจ้าหนี้โดยตรงในกรณีเป็นการกู้เงินแบบจ่ายตรงให้เจ้าหนี้ และแสดงรายการเงินกู้ที่ถึงกำหนดชำระคืนภายในหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชีและเงินกู้ระยะยาวที่จะถึงกำหนดชำระภายใน ๑ ปี เป็นหนี้สินหมุนเวียน และรายการเงินกู้ที่ถึงกำหนดชำระคืนเกินกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชีเป็นหนี้สินไม่หมุนเวียนในงบแสดงฐานะการเงิน

๗.๖ ประมาณการหนี้สิน คือ หนี้สินที่มีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับจังหวะเวลา หรือจำนวนที่ต้องจ่ายชำระ แต่เป็นภาระผูกพันในปัจจุบันซึ่งมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่มหาวิทยาลัยจะต้องจ่ายชำระภาระผูกพันนั้นในอนาคต และสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ เช่น หนี้สินค่าชดเชยความเสียหาย หนี้สินสำหรับผลประโยชน์ของพนักงานหลังเกษียณอายุ มหาวิทยาลัยจะรับรู้ประมาณการหนี้สิน ด้วยจำนวนประมาณการที่ดีที่สุดของรายจ่ายที่จะต้องจ่ายชำระภาระผูกพันในปัจจุบัน ณ วันที่จัดทำรายงาน

๗.๗ หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและภาระผูกพันตามสัญญาหรือข้อผูกมัดที่เป็นนัยสำคัญ หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นเป็นภาระผูกพันที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ในอดีตและขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ในอนาคตที่หน่วยงานไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งยังไม่รับรู้เป็นหนี้สินเนื่องจากยังมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับชำระภาระผูกพันนั้น หรือยังไม่สามารถระบุจำนวนได้อย่างน่าเชื่อถือ ให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและภาระผูกพันตามสัญญาหรือข้อผูกมัดดังกล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

๔. นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับส่วนทุน

๔.๑ ทุนประเดิม คือ สินทรัพย์สุทธิ ณ วันที่ได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยพะเยา โดยมหาวิทยาลัยได้สำรวจสินทรัพย์และหนี้สินเพื่อตั้งยอดบัญชีด้วยจำนวนผลต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินในบัญชีทุน

๔.๒ ทุนสะสม คือ บัญชีที่แสดงผลการดำเนินงานทางการเงินของมหาวิทยาลัยที่สะสมมาในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี

๘.๓ กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นของเงินลงทุน เกิดจากกรณีที่มหาวิทยาลัยถือเงินลงทุนในตราสาร
ทุนและเงินลงทุนในตราสารหนี้ ประเภทหลักทรัพย์เพื่อขาย ซึ่งรับรู้มูลค่าเริ่มแรกด้วยราคาทุน และการวัด
มูลค่าภายหลังทุกสิ้นงวดต้องวัดด้วยมูลค่ายุติธรรมหักค่าเผื่อการด้อยค่า ผลต่างระหว่างราคาทุนกับราคา
ยุติธรรมที่เกิดขึ้น ให้รับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น และแสดงอยู่ในงบแสดงฐานะทางการเงินภายใต้
ส่วนทุน และจะรับรู้กำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นของเงินลงทุนแสดงในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินเมื่อ
มีการจำหน่ายเงินลงทุนนั้น

๙. นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับรายได้

๙.๑ รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาล คือ เงินงบประมาณที่มหาวิทยาลัยได้รับการสนับสนุนจาก
รัฐบาล โดยจะรับรู้เป็นรายได้ในงวดบัญชีที่ได้รับเงิน ในกรณีที่มหาวิทยาลัยได้รับงบประมาณในลักษณะไม่มีตัว
เงินผ่านมือที่มหาวิทยาลัย แต่เป็นการเบิกหักผลส่งหรือเป็นการจ่ายตรงจากรัฐบาลให้กับผู้มีสิทธิรับเงินของ
มหาวิทยาลัย ให้รับรู้รายได้จากเงินงบประมาณเมื่อได้รับหลักฐานแจ้งการจ่ายเงินให้ผู้มีสิทธิรับเงินแล้ว เงิน
งบประมาณคงเหลือไม่ต้องส่งคืนกระทรวงการคลัง

๙.๒ รายได้จากการจัดการศึกษา เช่น รายได้ค่าลงทะเบียน ค่าบำรุง ค่าปรับ เงินอุดหนุนการศึกษา
และค่าบริการต่างอันเกิดจากการจัดการศึกษา จะรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้รับเงินตามกิจกรรมที่เกิดขึ้นจริงของ
ภาคการศึกษา

๙.๓ รายได้จากการให้บริการวิชาการและรายได้เงินอุดหนุนโครงการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก
จะรับรู้รายได้ตามรายงานการจ่ายที่เกิดขึ้นจริงหรือตามสัดส่วนของงานบริการที่ได้ทำเสร็จไปแล้ว กรณี
โครงการยังไม่สิ้นสุดให้บันทึกไว้เป็นเงินรับฝาก

๙.๔ รายได้จากการรับบริจาค และรายได้จากเงินช่วยเหลือ

๙.๔.๑ กรณีได้รับเป็นเงินที่มีข้อจำกัดหรือวัตถุประสงค์ในการใช้ เช่น เพื่อเป็น
ทุนการศึกษานิสิต ให้รับรู้เป็นรายได้ตามสัดส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการนั้นเกิดขึ้น โดยเงินรับบริจาคที่ยังไม่สามารถ
รับรู้เป็นรายได้ให้จัดประเภทเป็นหนี้สิน “บัญชีรายได้จากการรับเงินบริจาครอการรับรู้” และให้แสดงรายได้
จากการรับบริจาคไว้ในงบแสดงแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

๙.๔.๒ กรณีได้รับเป็นเงินที่ไม่ได้ระบุวัตถุประสงค์ของการใช้ จะรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้รับเงิน
ทั้งจำนวน

๙.๔.๓ กรณีได้รับเป็นสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่มหาวิทยาลัยเกินกว่าหนึ่งรอบ
ระยะเวลาบัญชี จะรับรู้มูลค่าตามราคาทุนหรือมูลค่ายุติธรรมเป็นรายได้ตลอดอายุการให้ประโยชน์ของ
สินทรัพย์ โดยมูลค่าสินทรัพย์ที่ยังไม่สามารถรับรู้เป็นรายได้ให้จัดประเภทเป็นหนี้สิน “บัญชีรายได้จากการรับ
สินทรัพย์บริจาครอการรับรู้” และให้แสดงรายได้จากการรับบริจาคไว้ในงบแสดงแสดงผลการดำเนินงานทาง
การเงิน

๙.๕ รายได้จากการขายสินค้าและบริการ คือ รายได้ที่ได้รับจากการขายสินค้าและบริการ สำหรับหน่วยงานที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการการเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือมีระเบียบกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้สามารถเก็บรายได้ดังกล่าวนั้นไว้เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินงานของตนเอง รายได้จากการขายสินค้าจะรับรู้เมื่อหน่วยงานส่งมอบสินค้าให้กับผู้ซื้อแล้ว และรายได้จากการให้บริการจะรับรู้ตามสัดส่วนของระยะเวลาที่ให้บริการหรือเมื่อได้รับเงิน

๙.๖ รายได้จากการบริหารสินทรัพย์ เช่น รายได้จากการให้เช่าพื้นที่ จะรับรู้เป็นรายได้ตามเกณฑ์ที่เป็นระบบและสมเหตุสมผลตลอดระยะเวลาของสัญญา โดยคำนึงถึงรูปแบบของสัญญาระหว่างกัน

๙.๗ รายได้ดอกเบี้ยรับ รับรู้รายได้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์

๙.๘ กำไรขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ จะรับรู้เมื่อมหาวิทยาลัยส่งมอบสินทรัพย์ให้กับผู้ซื้อเรียบร้อยแล้ว

๙.๙ กำไรขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุน จะบันทึกผลต่างระหว่างผลตอบแทนที่ได้รับสุทธิกับราคาตามบัญชีของเงินลงทุนเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทันทีที่เกิดขึ้น และบันทึกกลับรายการที่เกี่ยวข้องกับเงินลงทุนที่จำหน่ายด้วย เช่น กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นของเงินลงทุน

๙.๑๐ กำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จะบันทึกรับรู้การเปลี่ยนแปลงมูลค่าของเงินตราต่างประเทศเป็นกำไรขาดทุนจากการอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เมื่อมีการชำระเงินของรายการที่เป็นตัวเงิน หรือเมื่อมีการจัดหางบการเงิน

๑๐. นโยบายบัญชีเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย

๑๐.๑ ค่าใช้จ่ายของมหาวิทยาลัย เช่น ค่าใช้จ่ายบุคลากร ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน จะรับรู้เมื่อค่าใช้จ่ายนั้นเกิดขึ้นตามเกณฑ์คงค้าง

๑๐.๒ หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ

๑๐.๒.๑ หนี้สงสัยจะสูญ จะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายคู่กับค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น โดยจะประมาณการจำนวนหนี้สงสัยจะสูญเป็นร้อยละของยอดลูกหนี้จากกลุ่มของอายุลูกหนี้ที่ค้างชำระและจากหลักฐานอื่นที่แสดงให้เห็นว่าอาจเรียกเก็บเงินไม่ได้ ไม่ว่าลูกหนี้ที่เกิดขึ้นจากการขายสินค้าและบริการ หรือเงินให้กู้

๑๐.๒.๒ หนี้สูญ จะตัดจำหน่ายหนี้สูญ เมื่อได้ติดตามทวงถามโดยมีหลักฐานที่แน่นอนว่าจะไม่ได้รับชำระหนี้และได้รับการอนุมัติให้ตัดจำหน่ายจากคณะกรรมการการเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยแล้ว โดยจะบันทึกบัญชีหนี้สูญและลดจำนวนลูกหนี้พร้อมกับลดจำนวนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและหนี้สงสัยจะสูญด้วยจำนวนเดียวกัน

๑๐.๓ ขาดทุนจากการตีราคาสินค้าลดลง จะรับรู้รายการขาดทุนเมื่อมูลค่าสุทธิที่จะได้รับของสินค้าคงเหลือลดลงต่ำกว่าราคาทุนของสินค้าคงเหลือเนื่องจากความเสียหาย ภัยพิบัติหรือราคาขายลดลง โดยจะบันทึกรายการขาดทุนจากการตีราคาสินค้าลดลงคู่กับการลดยอดสินค้าคงเหลือ

๑๐.๔ ค่าเสื่อมราคา ให้คำนวณค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง การกำหนดอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคา ตามย่อหน้า ๖.๑๑.๔ และให้คิดค่าเสื่อมราคาเป็นรายเดือน

๑๐.๕ ค่าวัสดุสิ้นเปลือง คือ มูลค่าวัสดุสิ้นเปลืองของมหาวิทยาลัยที่ถูกเบิกออกไปใช้ในระหว่างปี มหาวิทยาลัยรับรู้ตามราคาทุน โดยใช้วิธีเข้าก่อนออกก่อน สำหรับวัสดุที่มีลักษณะคงสภาพให้จัดเป็นครุภัณฑ์ตามประเภท และบันทึกตามราคาทุน

๑๐.๖ ค่าตัดจำหน่าย คือ การตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน เช่น ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ ให้คำนวณค่าตัดจำหน่ายโดยใช้วิธีเส้นตรงตามเกณฑ์อายุสินทรัพย์ในข้อที่ ๖.๑๓ แต่ไม่เกิน ๒๐ ปี นับจากวันที่สินทรัพย์นั้นสามารถให้ประโยชน์ได้

๑๐.๗ ดอกเบี้ยจ่าย จะรับรู้ดอกเบี้ยจ่ายเมื่อเกิดค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา

๑๐.๘ ค่าใช้จ่ายอื่น คือ ค่าใช้จ่ายประเภทอื่นๆ นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น จะรับรู้เมื่อค่าใช้จ่ายนั้นๆ เกิดขึ้นตามเกณฑ์คงค้าง